

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ**

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2023/353-1570

Giresun, 25/05/2023

Konu : Yeşil Dönüşüm Destek Programı

E-POSTA

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ÜYELERİNE SİRKÜLER
2023 / 296**

Sayın üyemiz,

T.C. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünden alınan 25/05/2023 tarih 85674645 sayılı yazıda;

20 Nisan 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7108 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı çerçevesinde 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın 2'nci maddesinin birinci fıkrası (ö) bendine eklenen “Yeşil Dönüşüm Destek Programı: Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğüne yürütülecek olan destek programı” hükmü uyarınca Yeşil Dönüşüm Destek Programı yürütülmesi amaçlandığı, bu doğrultuda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan “Yeşil Dönüşüm Destek Programı Uygulama Esasları Tebliği Taslağı” metni ve genel gerekçe, ilişik bulunmakta olup, söz konusu taslağa ilişkin görüş ve önerilerimiz talep edilmektedir.

Bu çerçevede, verilecek cevaba esas teşkil etmek üzere, bir örneği ekte yer alan söz konusu yönetmelik taslağına ilişkin olabilecek görüş ve önerilerinizin **en geç 26 Mayıs 2023 Cuma günü 12:00'ye kadar** Genel Sekreterliğimize iletilmesi gerektiği hususunu bilgilerinize sunarız.

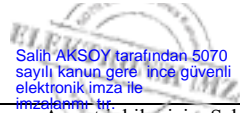
e-imzalıdır
Salih AKSOY
Genel Sekreter V.

EKLER:

Ek.I- Yeşil Dönüşüm Destek Programı Uygulama Esasları Tebliği Taslağı (6 sayfa)

Ek.II- Genel Gerekçe (2 sayfa)

Ek.III- Görüş Formu (1 sayfa)

Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Bulvarı No:19/E PK.51 28200 GİRESUN
Telefon: 0.454.2162426 (PBX)
Faks: 0.454.2164842-2168890
e-posta: kib@kib.org.tr Kep: kib@hs01.kep.tr
Web : www.kib.org.tr

Ayrıntılı bilgi için: Şahin KURUL – Şube Müdürü

YEŞİL DÖNÜŞÜM DESTEK PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; Türkiye’de döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak yürütülecek Yeşil Dönüşüm Destek Programının uygulama esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Tebliğ, Yeşil Dönüşüm Destek Programının başvuru, değerlendirme, izleme ve sonlandırma, revizyon, tamamlama süreçlerinde uygulanacak koşul ve kurallar ile Programın yönetimine ilişkin diğer hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 388/B maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ile 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar’ın 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendine ve 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (ff) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) *Bakan*: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
- b) *Bakanlık*: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- c) *Başvuru Değerlendirme Raporu*: Proje hedefleri ile program arasındaki uygunluğun değerlendirilmesini içeren ve değerlendirici tarafından hazırlanarak program portalı aracılığıyla Genel Müdürlüğe sunulan raporu,
- ç) *Çağrı*: Bakanlık tarafından belirlenen plan çerçevesinde başvuru ve değerlendirme süreçlerine ilişkin bilgiler ve takvim ile çağrının yürütülmesi sürecinde kullanılacak formları içeren duyuruyu,
- d) *Değerlendirici*: Projelerin değerlendirme, izleme ve revizyon aşamalarında yer almak üzere Bakanlık tarafından yayımlanan esaslara göre belirlenen, proje konusu hakkında uzman kişi, kurum ve kuruluşlar ile akademisyenleri,
- e) *Gelişme Raporu*: Desteklenen projeler için belirlenen proje hedeflerine ulaşma düzeyini ortaya koymak amacıyla ve ilgili projenin ilerleme durumunun izlenmesinde kullanılmak üzere yatırımcı tarafından hazırlanarak program portalı aracılığıyla Genel Müdürlüğe sunulan raporu,
- f) *Genel Müdürlük*: Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünü,
- g) *Karar*: 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararı,
- ğ) *Mevcut Durum Raporu*: Proje hedefleri ile ilgili olarak projenin uygulanması öncesindeki ölçüm bilgilerini içeren ve yatırımcı tarafından program portalı aracılığıyla Genel Müdürlüğe sunulan raporu,
- h) *Nihai Durum Raporu*: Proje hedefleri ile ilgili olarak projenin uygulanması sonrasındaki ölçüm bilgilerini içeren ve program portalı aracılığıyla Genel Müdürlüğe sunulan raporu,
- ı) *Program*: Yeşil Dönüşüm Destek Programını,

i) *Program portalı*: Programa ilişkin bilgilendirme, başvuru, değerlendirme, izleme ve revizyon ile raporlamaların yapılmasını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından geliştirilen internet tabanlı uygulamayı,

j) *Proje*: Doğrudan üretim tesisiyle sınırlı kalmak kaydıyla yeşil dönüşüm uygulamalarına yönelik olarak yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım olarak değerlendirilen faaliyetleri içeren projeleri,

k) *Proje hedefleri*: Proje kapsamında gerçekleştirilecek yeşil dönüşüm uygulamaları sonucunda ulaşılması öngörülen ve yatırımcı tarafından belirlenen hedefleri,

l) *Tamamlama vizesi*: Yatırım süresi sonunda Yatırım Teşvik Belgesi alınarak yapılmış bir yatırımın tamamlandığına dair verilen onayı,

m) *TUYSGM*: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,

n) *Yatırım Teşvik Belgesi*: Karar kapsamında verilen teşvik belgesini,

o) *Yatırımcı*: Programa başvuran Türkiye’de yerleşik sermaye şirketini,

ö) *Yeşil dönüşüm uygulamaları*: Belirlenen proje hedeflerine ulaşmaya yönelik uygulamaları

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Proje Hedefleri ve Yeşil Dönüşüm Uygulamaları

Proje hedefleri

MADDE 4 – (1) Yatırımcı, her bir proje için ayrı ayrı olmak üzere miktarsal veya oransal olarak somut ve ölçülebilir iyileştirmeleri içeren proje hedefleri belirler.

(2) Proje hedefleri, aşağıda yer verilen performans göstergelerinden en az birinde iyileştirme sağlamalıdır:

- Enerji tüketimi
- Sera gazı emisyon miktarı
- Karbon ayak izi
- Su ayak izi
- Hammadde tüketimi
- Atık miktarı
- Su tüketimi
- Atık su kirlilik yükü
- Geri dönüştürülmüş girdi miktarı

h) Kamu politika ve strateji belgelerinde yer alan öncelikler, desteklerden yararlanabilecek sektörlerin yeşil dönüşüm ihtiyaçları ile ekonomik ve teknolojik gelişmeler gibi hususlar dikkate alınarak Genel Müdürlük tarafından belirlenen diğer göstergeler.

(3) Belirlenen proje hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığı, Mevcut Durum Raporu ile Nihai Durum Raporu’nda yer verilen göstergeler doğrultusunda değerlendirilir.

(4) Program kapsamında, ilgili mevzuat gereği erişilmesi zorunlu olan eşik değerlerin ötesinde gerçekleştirilecek olan iyileştirmeler dikkate alınır.

Yeşil dönüşüm uygulamaları

MADDE 5 – (1) Yatırımcı, belirlenen proje hedeflerine yeşil dönüşüm uygulamaları aracılığıyla ulaşır.

(2) Yeşil dönüşüm uygulamalarının kapsamı; kamu politika ve strateji belgelerinde yer alan öncelikler, desteklerden yararlanabilecek sektörlerin yeşil dönüşüm ihtiyaçları ile ekonomik ve teknolojik gelişmeler gibi hususlar dikkate alınarak Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(3) Belirlenen yeşil dönüşüm uygulamalarına proje başvuru dokümanında yer verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Program Yönetimi, Başvuru ve Başvuruların Değerlendirilmesi

Program yönetimi

MADDE 6 – (1) Program kapsamında başvuruların alınması, projelerin değerlendirilmesi, projelere ilişkin karar alınması ile izleme ve revizyon süreçlerine ilişkin iş ve işlemler Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

(2) Program kapsamında duyuru, başvuru, değerlendirme, izleme ve revizyon süreçlerine dair bilgi akışı ve iletişim, program portalı vasıtasıyla Genel Müdürlük tarafından sağlanır.

(3) Program kapsamında istenecek bilgi ve belgeler ile kullanılacak form, şablon, kılavuz gibi dokümanlar Genel Müdürlük tarafından hazırlanarak yayınlanır.

(4) Projelere ilişkin Mevcut Durum Raporu, Başvuru Değerlendirme Raporu ve Nihai Durum Raporu'nun hazırlanması ile projenin izlenmesi sürecindeki çalışmalar, değerlendiriciler tarafından Bakanlıkça belirlenen esaslara göre gerçekleştirilir.

(5) Yatırımcının çalışanı, danışmanı, ortağı ile bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenleri ilgili projede değerlendirici olarak görevlendirilemez.

Başvuru

MADDE 7 – (1) Bakanlık, Program kapsamında genel veya sektörel başvuruya yönelik çağrılar yaparak çağrılar bazında koşullar belirleyebilir.

(2) Program kapsamındaki desteklerden yararlanmak isteyen yatırımcı, çağrıda belirtilen bilgi ve belgelerle Program portalı üzerinden elektronik ortamda Bakanlığa müracaat ederek öngörülen takvim ve yöntem çerçevesinde başvuru işlemini tamamlar.

(3) Program kapsamında başvuru yapan gerçek kişinin yatırımcı tarafından yetkilendirilmiş olması gerekir. Yetkilendirme işlemleri, 31/5/2018 tarihli ve 30437 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği hükümleri çerçevesinde yapılır. Daha önce söz konusu Tebliğ kapsamında yetkilendirilmesi TUYSGM tarafından yapılmış kişiler için tekrar yetkilendirme yapılması gerekmez. Yetkilendirilmesi yeni yapılacak başvuru sahiplerinin, başvuruyu tamamlayabilmeleri için yetkilendirme işlemini tamamlamış olmaları gerekir.

(4) Programa sadece Türkiye'de yerleşik sermaye şirketleri başvurabilir.

(5) Yatırımcılar birden fazla proje başvurusunda bulunabilir.

(6) Birden fazla proje başvurusu olan yatırımcılar, gerekli bilgi ve belgeleri her bir proje için ayrı ayrı sunar.

(7) Genel çağrının açık olduğu bir dönem içerisinde sektörel bir çağrının da açılması halinde ilgili sektörde faaliyet gösteren kuruluşlar sadece sektör bazlı çağrıya başvuru yapabilir.

(8) Bakanlık, başvuru işlemi veya revizyon talepleri için işlem ücreti alabilir.

Değerlendirme

MADDE 8 – (1) Desteklenecek projelerde; program amaçlarına hizmet etme, ölçülebilir proje hedefleri içerme, yeşil dönüşüm uygulamalarına yer verme ve çağrıda yer alan diğer şartları karşılama koşulu aranır. İnceleme sonucunda şartları karşılamadığı tespit edilen başvurular, program portalı aracılığıyla değerlendirme dışı bırakılır.

(2) Program portalı üzerinden başvurusu onaylanan projeler için değerlendirici tarafından Başvuru Değerlendirme Raporu hazırlanır. Değerlendirici, kendisine proje atandığı tarihten itibaren en geç otuz gün içerisinde Başvuru Değerlendirme Raporu'nu program portalına yükler. Genel Müdürlük, gerekli gördüğü takdirde değerlendiriciden Başvuru Değerlendirme Raporu'na ilişkin ilave bilgi talep edebilir.

(3) Yeşil dönüşüme ya da çevre duyarlılığına ilişkin belgelendirilmiş işletmeler ile Bakanlıkça belgelendirilmiş Yeşil Organize Sanayi Bölgelerinde yer alan işletmelere değerlendirmede öncelik verilebilir.

(4) Yeşil dönüşüm uygulama alanlarında akredite kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmiş olan ölçüm, etüt, test, analiz ve yol haritası gibi çalışmalar, değerlendirme sürecinde Genel Müdürlük tarafından dikkate alınır.

(5) Genel Müdürlük tarafından tespit edilen eksiklikler ve uygun bulunmayan unsurlar yatırımcıya bildirilir. Yatırımcı, bu bildirim doğrultusunda başvurusunda değişiklik yapabilir. Bildirilen eksiklik ya da uygunsuzlukları otuz gün içerisinde gidermeyen yatırımcının başvurusu sonlandırılır.

(6) Genel Müdürlük, Başvuru Değerlendirme Raporu'nu göz önünde bulundurarak projelere ilişkin kabul veya ret kararını oluşturur ve portal üzerinden yatırımcılara iletir.

(7) Reddedilen projeler için tekrar başvuru yapılamaz.

(8) Projesi reddedilen başvuru sahipleri, kararın kendilerine tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde Genel Müdürlüğe itirazda bulunabilir. Bu kapsamda yapılan itirazlar, Genel Müdürlük tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

(9) Desteklenmesi uygun bulunan başvurular, destek kapsamını da içerecek şekilde Karar'ın 17 nci maddesi kapsamında işlem tesis edilmek üzere TUYSGM'ye bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Destek Kapsamı ve Unsurları

Destek kapsamı

MADDE 9 – (1) Program kapsamında tanımlanan destek, proje hedeflerine ulaşmak için belirlenen yeşil dönüşüm uygulamalarıyla gerçekleştirilecek yatırım projelerine kullanılır.

(2) Desteklenecek projeler, doğrudan üretim tesisiyle sınırlı kalmak kaydıyla yeşil dönüşüm uygulamalarına yönelik olarak alınacak makine, teçhizat, teknoloji, yazılım ve donanım ile ölçüm, etüt, test ve danışmanlık hizmetlerini içerebilir.

(3) Yatırımcıların proje hedeflerinin ölçüm ve tespiti ile yeşil dönüşüm uygulamalarına ilişkin çağrıda belirtilen başvuru tarihinden itibaren yapmış oldukları sertifikasyon, ölçüm, etüt ve test harcamaları yatırım kapsamına dahil edilebilir.

(4) Program kapsamında halihazırda faaliyette bulunan bir tesisin üretim süreçlerinde yeşil dönüşüm uygulamalarını içeren iyileştirme sağlamaksızın gerçekleştirilecek komple yeni yatırımlar, yenilenebilir enerji üretimi tesisi kurulması, üretim tesisi dışında kalan yeşil bina ve bina yalıtım uygulamaları ile yeşil dönüşüm sürecinde kullanılacak teknoloji ve ürünlerin geliştirilmesi veya üretilmesine yönelik Ar-Ge veya yatırım faaliyetleri için destek sağlanmaz.

Destek unsurları

MADDE 10 – (1) Program kapsamında destek kararı alınan projeler için Karar'ın 17 nci maddesinde tanımlanan destekler sağlanır.

(2) 8 inci madde kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırım projeleri için ayrı bir değerlendirmeye gerek olmaksızın TUYSGM tarafından Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenir. Teşvik belgesi kapsamında sağlanacak devlet yardımlarına ilişkin iş ve işlemler, ilgili mevzuat çerçevesinde TUYSGM tarafından yürütülür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzleme ve Sonlandırma, Revizyon, Tamamlama

İzleme ve sonlandırma

MADDE 11 – (1) Yatırım süresi bir yıldan uzun olan projeler için izleme süreci yürütülür. Bu durumda olan projeler için yatırımcı, Yatırım Teşvik Belgesi süresi boyunca, her bir takvim yılında yürütmekte olduğu projeye ilişkin gelişmeleri içeren Gelişme Raporu’nu, takip eden takvim yılının Mart ayı sonuna kadar program portalı üzerinden Genel Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdür.

(2) Gelişme Raporu ile Nihai Durum Raporu’nun sunulması aynı döneme denk gelmesi halinde, yalnızca Nihai Durum Raporu sunulur.

(3) İzleme süreci içerisinde Genel Müdürlük tarafından yatırımcıdan ek bilgi ve belge talep edilebilir.

(4) Proje hedefleri açısından projenin izlenmesinde Genel Müdürlük tarafından, gerekli görüldüğünde yerinde incelemeyi de kapsayacak şekilde değerlendirici görevlendirilebilir.

(5) İzleme sürecinde elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde, proje kapsamındaki fiili gerçekleşme tutarının, ilgili izleme dönemine kadar gerçekleşmesi öngörülen toplam proje tutarının yüzde ellisinden az olması halinde, Genel Müdürlük bu duruma yol açan nedenleri değerlendirerek proje bazında sonlandırma kararı almaya yetkilidir.

(6) Teşvik belgesi kapsamında desteklenmekteyken, Genel Müdürlük tarafından sonlandırma kararı verilen projeler, programın amaçları açısından öncelikli yatırım olma niteliğini kaybetmiş kabul edilir. Bu projeler için, TUYSGM tarafından değerlendirme yapılarak diğer teşvik uygulamalarından yatırımın niteliklerine göre en uygun görülen program kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu durumda olan projeler için tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına kıyasla program kapsamında fazladan sağlanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat hükümlerine göre geri alınır. Yeni bir teşvik uygulamasına geçirilmeyerek yatırım teşvik belgesi sonlandırılan yatırımlar için ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlanan destekler geri alınır.

Revizyon

MADDE 12 – (1) Program kapsamında düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesine yönelik yatırımcının revizyon talepleri program portalı üzerinden yapılır.

(2) Revizyon talebinde bulunulmasının üzerinden altı ay geçmedikçe yeni bir revizyon talep edilemez.

(3) Genel Müdürlük tarafından revizyon talebine ilişkin olarak değerlendirici görüşü alınabilir. Genel Müdürlükçe uygun bulunan revizyon talepleri, Karar’ın 17 nci maddesi kapsamında işlem tesis edilmek üzere TUYSGM’ye bildirilir.

(4) Proje kapsamında yer alan sabit yatırım tutarı, proje içeriğindeki yatırım bileşenleri değişmemek kaydıyla fiyat değişikliklerinden kaynaklı olarak TUYSGM tarafından güncellenebilir. Bu kapsamda yapılan değişiklikler ikinci fıkrada belirtilen sürenin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(5) Süresi içerisinde Gelişme Raporu sunmayan yatırımcıların revizyon talepleri değerlendirmeye alınmaz.

Tamamlama

MADDE 13 – (1) Proje kapsamında öngörülen yatırım süresinin bitiminden sonra yatırımcı, otuz gün içerisinde projenin tamamlanma durumu konusunda karar alınması talebiyle program portalı üzerinden başvuruda bulunur. Yatırımcının bu süre zarfında başvuruda bulunmaması halinde, Genel Müdürlük tarafından resen tamamlama süreci başlatılır.

(2) Tamamlama süreci başlatıldıktan sonra altmış gün içerisinde Nihai Durum Raporu'nu sisteme yüklemeyen firmanın projesi başarısız sayılır.

(3) Projenin, proje hedeflerine uygun olarak tamamlanma durumu değerlendirici tarafından yerinde ölçüm yapılması suretiyle tespit edilir ve sonuçlara Nihai Durum Raporu'nda yer verilir.

(4) Program kapsamında düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi için tamamlama işlemleri, 20/06/2012 tarih ve 28329 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ hükümleri uyarınca TUYSGM veya Bakanlık ilgili İl Müdürlüğü tarafından yürütülür. Desteklere konu olan ilgili yatırım unsurlarının proje hedeflerine uygun olarak tamamlanma durumu, tamamlama vizesi işlemleri için TUYSGM veya Bakanlık ilgili İl Müdürlüğü tarafından yerinde inceleme yapılarak tespit edilir.

(5) TUYSGM veya Bakanlık ilgili İl Müdürlüğü tarafından başarısızlıkla tamamlandığı veya her bir proje hedefi bazında öngörülen iyileştirmelerde en az yüzde yetmiş beş oranında gerçekleşme sağlanmadığı tespit edilen projeler, programın amaçları açısından öncelikli yatırım olma niteliğini kaybetmiş kabul edilir. Bu projeler için, TUYSGM tarafından değerlendirme yapılarak diğer teşvik uygulamalarından yatırımın niteliklerine göre en uygun görülen program kapsamında Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenebilir. Bu durumda olan projeler için, tabi oldukları yeni teşvik uygulamasına kıyasla program kapsamında fazladan sağlanmış olan destek unsurları ilgili mevzuat hükümlerine göre geri alınır. Yeni bir teşvik uygulamasına geçirilmeyerek belgesi sonlandırılan yatırımlar için ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde sağlanan destekler geri alınır.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Ödemeler

MADDE 14 – (1) Kamu personeli hariç değerlendirici olarak görevlendirilen alanında uzman diğer kişilere 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin 8 inci maddesi kapsamında Genel Müdürlükçe ödeme yapılır.

Diğer hükümler

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde 20/6/2012 tarihli ve 28329 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1) hükümleri uygulanır.

Gizlilik

MADDE 16 – (1) Program sürecinde görev alan kişiler, kurum ve kuruluşlar, görevlerini yerine getirmeleri sırasında edindikleri, kamuya, ilgililere ve üçüncü kişilere ait gizlilik taşıyan bilgileri, kişisel verileri, ticarî sırları ve bunlara ait belgeleri, bu konuda ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamaz, kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yükümlülük, görevleri sona erse de devam eder.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

20 Nisan 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7108 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı çerçevesinde; 3305 Sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın 2 nci maddesinin birinci fıkrası (ö) bendine “*Yeşil Dönüşüm Destek Programı: Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğüne yürütülecek olan destek programı*” tanımı eklenmiştir. Bu Karar kapsamında tanımlanan yetki çerçevesinde, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından destek programının uygulama usul ve esaslarını belirlemek amacıyla *Yeşil Dönüşüm Destek Programı Uygulama Esasları Tebliği Taslağı* hazırlanmıştır.

İklim değişikliğinin özellikle 2000’li yıllarda daha da belirgin hale gelen olumsuz etkileri ve gezegenimizin geleceğine ve sürdürülebilirliğine ilişkin ciddi risklerin artarak büyümesi, birçok ülkeyi yeşil dönüşüm alanında somut adımlar atmaya yönlendirmiştir. Bu doğrultuda üretim süreçlerinde emisyonların azaltılmasına katkı sağlayabilecek uygulamalar, ön plana çıkmıştır.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’ndan biri de “sorumlu üretim ve tüketim” ile ilgili olup şirketlerin iktisadi ve ticari faaliyetlerini gerçekleştirirken çevresel maliyetleri en az diğer maliyet kalemleri kadar hesaba katmalarını gerekli kılmaktadır. 2015 yılında imzalanmış olan ve 196 ülkenin taraf olduğu Paris İklim Anlaşması, endüstriyelleşme öncesi döneme kıyasla küresel sıcaklık artışının mümkünse 1,5 °C seviyesinde tutulmasını hedeflemektedir. Türkiye, “2053 net sıfır emisyon hedefi”ni açıklayarak 2021 yılında Paris Anlaşması’na taraf olmuştur. 2022 yılında ise COP-27 Zirvesi’nde 2030 yılı için daha önce %21 olan emisyon azaltım hedefini %41’e yükseltmiştir.

İklim değişikliğiyle mücadelede öncü bir rol üstlenmeyi hedefleyen Avrupa Birliği (AB) 2019 yılında Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM)’ni açıklamıştır. AB, Sınırdan Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM) ile hem birliğin sınırları içerisinde hem de küresel düzeyde sera gazı emisyonlarını azaltmayı hedeflemektedir. En büyük ticaret ortağı AB olan ülkemiz için AYM’ye uyum sağlamak kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu doğrultuda; ülkemizin tüm politika alanlarında yeşil dönüşümünü hedefleyen bir yol haritası niteliğindeki *Yeşil Mutabakat Eylem Planı*’na ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, 16 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Bakanlığımız Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan “Yeşil Mutabakat Düzenlemelerinin Seçilmiş Sektörlere Olası Etkileri (2022)” çalışmasına göre, SKDM’ye geçiş ile birlikte Kapsam 1’de (üretimin yapıldığı fabrika/ sektör düzeyindeki doğrudan üreticinin sorumluluğu olarak görülen emisyonlar) belirlenmiş olan demir çelik, çimento, alüminyum, elektrik ve gübre ile ilgili sektörlerde, AB’ye yapılan ihracatta %20’lik bir daralma olması varsayımı doğrultusunda hesaplamalar yapılmıştır. Buna göre, 13,8 Milyar TL doğrudan ve 8,2 Milyar TL dolaylı olmak üzere toplam 22 Milyar TL daralma olacağı tahmin edilmiştir.

TÜİK tarafından 2023’te yayımlanan “Sera Gazı Emisyon İstatistikleri”ne göre, 2021 yılı toplam sera gazı emisyonu bir önceki yıla göre %7,7 artarak 564,4 milyon ton (Mt)

CO₂ eşdeğeri (eşd.) olarak hesaplanmıştır. 2021 yılındaki bu artış, 1996, 2000 ve 2007 yıllarının ardından en yüksek dördüncü artış olarak kayıtlara geçmiştir. Mevcut artış eğilimlerinin devam etmesi halinde 2030 yılına gelindiğinde toplam emisyon miktarının 1,12 milyar ton CO₂ eşdeğeri olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye'nin 2030 emisyon hedefine ulaşabilmesi durumunda bu düzey 695 milyon ton CO₂ eşdeğerine indirilmiş olacaktır.

Tüm bu gelişmeler ve ülkemizin de taraf olduğu uluslararası düzenlemeler doğrultusunda karbon ayak izini azaltma konusundaki taahhütler, döngüsel modele geçilmesini zorunlu kılmakta olup bu süreçte sanayide yeşil dönüşüm uygulamalarına ihtiyaç duyulmaktadır. *Yeşil dönüşüm*; doğal kaynakların kullanımını açısından verimli, kirliliğin ve çevresel etkilerin en aza indirgenmesiyle temiz, çevre yönetiminin ve doğal sermayenin afetleri önlemedeki rolünü hesaba katmasıyla sürdürülebilir bir büyüme modeline hizmet etmektedir. Türkiye'de döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan (mevcut tesislerin yeşil dönüşümünün sağlanmasına yönelik) yatırımların, *Yeşil Dönüşüm Destek Programı* ile desteklenmesi öngörülmektedir. Program kapsamında sanayi tesislerinin yeşil dönüşümüne yönelik yapılacak iyileştirmeler, 3305 Sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Öncelikli Yatırımlar uygulaması çerçevesinde yatırım teşvik sistemi kapsamında desteklenecektir.

Öncelikli Yatırımlar uygulaması çerçevesinde yapılan yatırımlara 5. Bölge destekleri kapsamında; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi (%40 yatırıma katkı oranı, %80 vergi indirimi oranı), sigorta primi işveren hissesi desteği ile faiz veya kâr payı desteği (1,4 milyon TL'ye kadar) sağlanacaktır. Desteklenecek yatırımlar; doğrudan üretim tesisleriyle sınırlı kalmak kaydıyla, yeşil dönüşüm uygulamalarına yönelik olarak yapılacak arazi-arsa alımı, bina-inşaat harcaması, makine, teçhizat, teknoloji, yazılım ve donanım ile ölçüm, etüt, test ve danışmanlık hizmetlerini içerebilecektir.

Program kapsamında, sanayinin yeşil dönüşümüne yönelik enerji verimliliğinin artırılması, sera gazı emisyonlarının önlenmesi, hammadde verimliliğinin artırılması ve atıkların azaltılması gibi uygulamalara öncelik verilecektir. Böylelikle Programın, imalat sanayinin yeşil dönüşümünün sağlanmasına ve ülkemizin 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

**YEŞİL DÖNÜŞÜM DESTEK PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ TASLAĞI
GÖRÜŞ FORMU**

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		Teklif
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
1-		
2-		
3- ...		